

DEPOT LEGAL
N° 988

CHẤM BÁN	
ĐƠN-TRẠP	ĐƠN-TRẠP
Một năm 6000	6000
Sáu tháng 3.000	3.000
Ba tháng 1.500	1.500

Giá bán phải trả tiền trước.
Thẻ và nhân vật chỉ cho M.
TRẦN-THỐC-KHÁNH - AI cũng
chấp nhận, viết tiếng Anh thường
lượng trước.

TIẾNG-DÂN

La Voix du Peuple

ĐIỀU-KHÁNH
TRẦN-BÌNH-PHIÊN

ĐIỀU-KHÁNH
TRẦN-BÌNH-PHIÊN

BÁO-QUÂN
Số 12, đường Hoàng-Hà, Hanoi
Điện-thoại số 103
Ngày in: TIERSAN HUI

Dân nên gạn,
không nên khinh.
(Hạ-vũ)

XỨ ĐÔNG-DƯƠNG NAO NỨC CHỜ ỦY BAN ĐIỀU TRA

Thế là một Ủy-ban điều-tra của Nội-các binh-dân sẽ qua Đông-dương.

Xứ Đông-dương của chúng ta cũng vì như một người bệnh mà Ủy-ban điều-tra tức là vị lương y mà chính quốc đưa lại để chữa mạch bực thuốc cho. Một người bệnh mà nghe tin có thầy thuốc đến, sao cho khỏi có lòng hoang hoảng, vui mừng. Vậy ai là người ở trên giải đất Đông-dương, như là người ở về các giai-cấp bị trị, các giai-cấp lao-dộng, vô-sản, đều gởi nhiều hy vọng ở ủy-ban điều-tra.

Cũng vì muốn biết ý nguyện của người các giai-cấp đã bày trình lên ủy-ban điều-tra, nên đồng bào trong Nam đã đề xướng ra cái ý kiến triệu tập một Đông-dương đại-hội-nghe. Các tay thủ xướng đã nhóm một lần-dầu rồi yá' e' đặt ra một ủy-ban lâm-thời. Ở Trung kỳ ta thì Viện-dân-biểu cũng đương trung cầu ý kiến của quốc dân để thảo bản nguyện vọng. Bắc-kỳ thì ông viện trưởng Dân viện Phạm-huy-Lục cũng tuyên bố có ý mới triệu tập các giới hợp một hội nghị để thảo tờ yêu cầu.

Thế là Trung-Nam-Bắc, đầu đầu đồng bào ta cũng nao nức về chuyện ủy ban điều tra của chính quốc. Chúng ta cũng mong ước những bản điều tra được phát biểu cái nguyện vọng chân thành của dân chúng, ấy là một công việc ích lợi.

Nhưng nghe qua hai chữ «điều tra» dân chúng ta không khỏi không nhớ lại cuộc điều tra của quan bộ trưởng Paul Reynaud-lúc trước (1931).

Lúc đó đương lúc Đông-dương là mới trải qua một thời kỳ khó-khăn-rắc-rối kéo dài cho đến ngày nay, rất rối về kinh tế cả và rất rối về chính trị: sau chuyện biến loạn Yên-bái, sau các lần tuồng tàn khốc ở Cò-am, Vô-liệt... các cuộc biến tình ở Trung, Nam, người chết kể không, các lao chạt nich cá người. Nhân dân thật đã sống trong một thời kỳ khủng bố. Trong lúc ấy mà nghe cái tin quan Thượng thư Thuộc địa qua điều tra, thật nhân-dân-trông quan Thượng-chẳng khác chi một vị phúc tinh cho xứ sở. Thế rồi quan Thượng do một chiếc tuần dương hạm đi qua... Đó là lần đầu mà Đông-dương ta được tiếp một vị thượng thư Thuộc địa. Từ Nam chí Bắc, quan Thượng đi đâu cũng có tiếp kiến nhiều đại-biểu của nhân dân. Cái cặp giấy của

quan Thượng càng ngày càng đầy những bản thỉnh nguyện của người các giới. Rồi quan Thượng đáp tàu về. Ít lâu nghe nói các đồ, quan Thượng lại đổi cái ghế Thuộc địa, mà ngồi qua một ghế khác... Rồi lần lần nghe ym, không còn ai nhắc đến cuộc điều tra của quan Thượng thơ thuộc địa!

Có người nhàn nhác đến chuyện cũ kỹ - nói cũ chớ vẫn còn sót dẹo - mà nói rằng chính quốc vẫn chán biết dân ta muốn những gì. Không đợi cuộc hành-trình của quan Thượng Reynaud mới biết nguyện vọng dân ta, mà tại bộ Thuộc-địa xưa nay vẫn chất chứa những giấy tờ về điều nguyện-vọng, xử này không ít, không kể các nhà đại diện cho chính quốc như Toàn-quyền, Tổng-đốc, Thống-sứ, Khám-sứ cùng Thanh-ira thuộc địa, đứng về phương diện chính-phủ mà bày tỏ tình-hình; cũng còn có rất nhiều báo chí, sách vở đứng về phương diện nhân dân mà bày tỏ nhiều điều xác thực. Chúng ta chỉ cử một vài quyền sách gần đây nói về Đông-dương, như quyển VIỆT-NAM của ông Louis Roubaud, và quyển INDOCHINE S. O. S. của bà André Violis, thì đủ thấy tình-hình Đông-dương nào phải là không được bày tỏ, nhiều sự thực thắm khốc ở Đông-dương mà chính người Đông-dương đây cũng ít người được nghe biết. Như vậy thì cần gì điều tra nữa?

Ta vẫn biết thế, nhưng các báo, sách kia chẳng qua là đứng về mặt học-giá ngôn-luận mà viết. Cái nhậm-vụ của nhà đương cuộc là phải xét cho thấu rõ thiệt hư. Và biết đâu ủy-ban điều-tra sau này lại không khám phá ra nhiều điều khác nữa. Và ủy-ban điều-tra lần này là của nội-các binh-dân, thì chúng ta há lại không đặt nhiều hy vọng hơn các ủy-ban trước sao? Nhưng chúng ta chỉ sợ các mối tệ vi hoán-cảnh gây nên. Vậy muốn cho ủy-ban làm việc có thành hiệu, tưởng nên có các điều kiện sau này:

1) Ủy-ban điều-tra sẽ tìm cách thân thiện trực tiếp với

(Xem qua trang 2 cột 2)

VỀ VIỆC ỦY BAN ĐIỀU TRA
BÊN PHÁP SẮP SANG
ĐÔNG-DƯƠNG

Ngoài Bắc, ông Viện trưởng Viện Dân-biểu Bắc-kỳ Phạm-huy-Lục cũng đang đi chèo một buổi hội hiệp của các giới, để tỏ bày ý kiến về việc thảo một bản thỉnh cầu đưa cho Ủy ban điều tra.

CHUYỆN ĐỜI

Chúng tôi cũng mong cho các quan bị triệt xử được trắng-ân

Ủy ban điều tra đi qua ta, không biết sẽ điều tra thêm được gì khác hơn các việc của nhà phóng sự Violis đã tường thuật hay không, cho đến chỗ chân là sẽ thừa thếp rồi nhiều bản điều tra của nhân dân đã thừa thừa: Bản đầu người ở đưa từ xin giảm thuế bột gạo, các hội đồng từ xin mở thêm quyền hạn, các nhà báo xin cho được ngôn luận tự do, tất cả nhân dân đều xin cho được quyền tự do hội hiệp, tự do đi lại... rồi lại cũng có một số tiếng kêu vang đã phải đổi lại chế độ các nhà in, cách đối đãi ở các địa điểm, công trường...

Cái đó là lý tưởng. Trời đương lúc hazy mà gặp trời mưa, ai ngờ đến đến nhân các cuộc trình lên, cho kịp thời, kịp trở mưa qua rồi ruộng đất khô lại thì mới mưa cũng hoàn toàn như trước.

Nhưng ta lại nghe nói có người trong phái quan lại ở xứ này cũng sợ rằng dân ủy ban điều tra sẽ đưa thỉnh cầu. Mà cho phải họ thỉnh cầu về chuyện tăng lương lương cho người quan lại Pháp, làm một công việc như nhân, thì cái đó có ai nói gì, vì quan lại cũng là một giới cấp trong xã hội ta, cũng có địa vị của nhân như các giai cấp khác. Nhưng ta là có một quan như nhíp ủy ban điều tra qua đây mà bên oan, vì ủy ban của quan Tỉnh Bình-thiện xưa rồi bị giải chức triệt xử kinh tế xã. Các quan huyện là vì ăn hối lộ mà bị tịch, nên một vài người nói rằng nếu mà bị tịch thì các quan sẽ tiến đến Ủy ban điều tra. Mà há lẽ Ủy ban điều tra thì các quan sẽ viện cớ rằng ở Trung-kỳ nhân dân trở lại bắt nạt quan lại, phao vu cho những án hối lộ này khác... rồi các báo, các hội đồng dân sự cũng theo một phe mà đấm búa xuống... người là họ sẽ đem bao nhiêu lý luận nhà quan mà ép báo chính quốc hiểu rằng dân An-nam - tức là cái hạng dân

Một khoảng thời đại thiếu niên hoạt động rất mực trên lịch sử phương đông mà thườ nay không ai đề ý đến

(VÀO KHOẢNG TÀN-HÀN-LƯU-HẠNG CẠNH TRANH) MINH-VIÊN

Kể chuyện Âu-Mỹ hàng ngày, lại có hơi chán, vì chuyện đó thì các báo các sách biên thời đã kể thường.

Nói chuyện đời ngày nay cũng vậy, song cũng như đi coi diễn anh, coi 5, 3 lần, sau cũng quen mắt, lại muốn nghe kể chuyện xưa...

Đó là mấy câu mà trong bạn thanh niên ngày nay có nhiều người nói. Cái chứng rõ ràng là gần đây trong xã có nổi lên phong trào lịch sử một độ khá dài thì đã rồi.

Theo chủ «thích» của bạn đọc, trong có một lớp nhất là bạn thanh niên và tây học muốn nghe một ít chuyện thú trên lịch sử phương đông như chuyện nước Tần cùng nước nhà, ký giả viết bài: «Thiếu niên hoạt động trên lịch sử phương đông» này.

Trước hết xin nói cho độc giả rõ bài này là toàn căn cứ vào chính sử, như là ở sự ký Tư Mã Thiên là một nhà sử gia có một không hai ở phương đông, căn cứ đích xác, không một chút gì là bịa đặt; hai là một cái đặc điểm trên một thời đại, không thiếu khoảng bạn thanh niên ở nước Trung hoa hơn

Rõ chết dù cách!

Khoảng đường Đông-bình - Phú hòa thuộc hạt Tuy hòa (Phủ yên) chạy bội vừa qua, thì lại thấy ca ly bị nạn:

Ngày 17-8-36 tại miệng hầm Đông-bình, 3 người ca ly đàn bà (ở Bàn [hạch] vào hầm xáo đất bởi bờ đường xe lửa, đất sập, 3 người mất chữ, ca ly xam nâu lên được 2 người, còn một người chôn sâu, đến chừng đào được đã hết thở!

Cũng ngày ấy, khoảng đèo nõ (Đông-bình - Hào sơn) có người ca ly treo mào chưa kịp ăn, biệt tích, người trong bọn đi kiếm, thì ra bị cộp an còn để lại chỉ một cái đầu!

Ngày 18-8, 3 người ca ly đi xe rửa ban đêm tại đầu hầm Phú hòa, 1 người trong bọn say chửi to xuống cầu, chết liền. Người kỳ què ở Phú cát (Bình định).

Tối 20-8, tại miệng hầm Đông-bình có cái trại ca ly ở, gà gáy, một người ca ly đẩy vò gạo nấu cơm ăn đi làm, bị cộp công mất /trau tìm thấy của lại một cái đầu và một cánh tay. Chẳng rõ người kỳ què ở đâu.

4 ngày 4 mạng! Đâu đờn thay cho cái đời lao động!

Cầm-Vân

bi trị, chứ không phải hạng cai trị dân - đã đến một thời kỳ không còn cần phải có binh vệ nữa, mà trái lại cần phải lập hệ kiểm chế nó đi...

Nhà mà có thiệt như vậy, thì không biết lý ban điều tra rồi sẽ nghĩ làm sao, cho rồi thì thiệt những lý thuyết của họ cũng có thể trở nên những cây gậy mà họ thọc vào trong bánh xe của Ủy ban, không khỏi khựng khựng. Vì vậy nên tôi mong cho hội đồng xã dân các xứ, sau này sẽ cho các nghị trường ăn hết đi cho ăn chuyện.

Lam-bân

Bản chết 1 người dân phu làng và 1 người bị thương, vì cái lỗi không thủ phận!

LÍNH KHỐ XANH Ở HANOI

«Lính về làng» như thành hoàng và miếu», câu kỳ kỳ râm râm về trước dân quê lập luận nơi miệng. Mà thật, mỗi khi một người lính nào về làng, họ làm oai, dân quê run sợ không gì bằng. Nhưng nay thì phần đông đã biết lính chỉ là hạng người ăn lương giữ cuộc trị an cho dân.

Vậy mà nay có mấy bác lính dưới này cả gan bắt dân làng chửi, lấy cớ rằng người ta không thủ phận!

Hiện mấy bác đang bị tổng lao, nhưng cũng nên thuật lại để ai nấy biết thủ đoạn của họ.

Theo Đông-pháp ngày 22-8-36, nguyên con đẻ nhỏ Kim đối, thuộc huyện lý Cẩm giàng (Hải-dương), từ khi đẻ Mỹ lộc bị vợ hôm 12 Aout, trước lọt về muốn phá vỡ, nhà nước phải cho thêm dân phu về chống gậy.

Ngày 18 Aout, trại lính khố xanh ở Hanoi phải 1 người cai và 8 người lính về đốc thúc dân phu cho mau công việc. Bọn lính kỳ về đóng tại trường học làng Thạch-lội, thường ngày chia nhau ra 5, 6 điểm để đốc dân phu.

Lý trưởng làng kỳ hết lòng cung phụng bọn lính.

Sau ít bữa, lý ta (tên Nguyễn tấn Cường) được lệnh quan huyện Cẩm giàng báo đem phu qua đó thuộc Nga trạm, vì để kỷ tình binh nguy, chứ để Kim đối đẻ bởi sự.

Ờ làng có mấy người tộc hiền lo để ăn uống cho bọn lính, có lẽ vì không tiền, nên bọn tộc hiền cung phụng không thiệt khần, các bác cầm gậy, đánh chửi bọn tộc hiền, rất tức.

Sáng 19 Aout tộc hiền làm đơn kêu quan huyện Cẩm giàng; nhưng việc đã đang gấp, quan chưa xét.

Hay đâu, khi lý về làng, vào khoảng 10 giờ, đi ngang qua trường thì, có tên cai Ng. v. Phò và 3, 4 tên lính ra cầm lý (trường học); mấy bữa nay đi đâu? Tôi đang đánh cho chết... Lại hay tin tộc hiền kiện họ, họ liền bồi lý sao có xử tộc hiền kiện...

Thế rồi đánh đập lý ta lẫn xuống mương, nên không có người cứu thì đã chết rồi!

Khi kỳ có tên Vũ huy-Sau đang vác tre, lại cứu lý trưởng thì bị tên lính Lê Tấn Ry bắn cho 4 phát súng, San chết lập tức!

Sau khi San chết, có tên dân Ng. thế Cận 43 tuổi định ra cứu lý trưởng, cũng bị lính Trần đình Nghi bắn tuồn 2 phát ngòi nổ đi, sau mấy phút tỉnh lại.

Bấy giờ bọn lính, có tên Ry và Nghi có vết thương nơi trán, nhẹ, mới báo liên quan trên rằng họ bị dân làng Thạch-lội đánh và cướp súng của họ.

Được tin, quan Một Lefevre cho hơn 10 người lính về, té ra sự thực khác hẳn.

Chiều 19 Aout, lúc 6 giờ, quan Công sứ Mamimi đi về tại nơi xem xét, lập luận cai Phò và sai trói ngay y lại cho người canh giữ.

Lý trưởng và tên Cận được đem đi nhà thương.

Người cai kia cùng 4 người lính đã bị giải về tỉnh Hải-dương cho tống vào lao hôm 20 Aout.

Đàn bị về đó, tình cảnh rất nguy, mà thêm thủ đoạn ác nghiệt của mấy bác «lính» như thế, thì quan trên không dung thứ bao giờ.

Việc phao thuốc phiện lậu ở Quảng Nam

Bọn phao vu bị án giam và bị phạt tiền nặng

Vì việc ông Trương Thế ở làng Thị lai thị, phủ Duy-xuyên (Quảng nam), bị phao vu thuốc phiện lậu, ngày 1er mai, T. D. đã đăng thẳng trước kia. Nay tên án Touarre đã kêu án bọn phao thuốc.

Nguyên ông Trương Thế là một nhà buôn bán hàng tư lự, một nhà danh nghĩa có tiếng trong phủ, và ngày tháng 5 trước bị sự «Thượng» chính bắt nhà có thuốc phiện lậu, bắt phạt ông tới 1.200\$. Thế quan, ông mới làm đơn kiện những kẻ phao vu không rõ tên, (centro touarre) xin Tòa xét. Tòa án Touarre chuyển đơn vụ cho sự «Mặt tham» Phủ điều tra Quan Mặt tham Fallo để xét, tìm ra manh mối kẻ được chỉ một người của tên Lưu Nghi tức Phó Diên, ở làng Trà kiêu thuộc là đầu đảng bọn phao vu ấy.

Ngày 20 Aout vừa rồi, độ 8 giờ sáng, trước cửa Tòa án Touarre, người ta chen lấn nhau, đi coi sự vụ án tên Phó Diên là một tay cạch chi; có tiếng than oán.

Đến 8 giờ rưỡi, Tòa họp xử mấy chuyện rườm rà và thuốc phiện lậu nhỏ nhỏ, rồi đến vụ Phó Diên, ai nấy đều chú ý. Bà Trương Thế, quan Trang an Lý, và Diên, có đọc bài xin Tòa huộc tội bọn phao thuốc cho thật nặng, tội là rất nặng; ai nấy cũng đều khen ngợi; bà quan Tòa tên Lưu Nghi tức Phó Diên là đầu đảng; 6 năm tù với một ngàn quan tiền phạt, bồi thường cho Trương Thế và gia đình; ông Trương Thế được tha bổng, khỏi phạt.

Thế này là cái đầu của ông Trương Thế tội này, sự phao vu thuốc phiện lậu ở Quảng Nam có hơi hơi. Dân lương thiện cảm ơn quan trên đã làm một việc tốt giúp lòng dân và x' n' bày tỏ một điều:

Hội dân gian bị cái nạn và nạn và thuốc đó, không chỉ một ông Trương Thế đau, chỉ vì nghe có báo không thiếu, mong nhà đương cuộc lưu ý.

Dân lương thiện

Trên 300 cu ly số cao su Michelin đình công

Năm 1931, tại số cao-su Michelin (Nam-kỳ) xảy ra việc 3000 cu ly đình công, có 5 người bị bắt chửi, việc kỳ không ai quên.

Nay tại số ấy, cuối lập đình công nữa. Nguyên do vì người cấp rằng không cay, nghiệp sao đó.

Ngày 20 Aout tức 7 giờ sáng, 200 cu ly ở làng một - kéo nhau lên nhà giấy yêu cầu đòi làm một tháng kia.

Ông chủ số báo với số kiểm soát lao động, thì có ông phó tham biện Epinasse ở quận Hòa-quân tới giữ trật tự. Sau bắt người đại biểu của cu ly chờ đi; bọn cu ly làm đờ, đòi người ấy lại, làm phải quay trở lại lại người đại biểu kỳ chờ họ mới đi.

Kể đó hơn 100 cu ly ở làng 140 đình đình công kéo tới, quyết hiệp bọn với cu ly kia, nhưng bị chặn đàng.

Trong khi mở cuộc đình tra, ông Epinasse cho bắt trên 200 cu ly thì họ xin dãn cấp-ràng Thượng, xin thêm gạo ăn, vì mỗi ngày mỗi người 700 gramme gạo ăn, không no.

Chưa biết chuyện này quan Thành-ira lao động xử sao.

THO-TÍN

Ông Q. M. B. Quảng Ngãi được bắt giam là do của thầy giáo v. v. ở kỳ không ai là không có, bắt giam.

SỮA
NESTLÉ
MILK CONDENSED
SỮA KHUẤT CHUỐI CHIM
NHIỀU CHẤT BỔ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp
Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ sinh các nhà thương binh và các trường học Lycees & Khấp Đông-Dương

VỀ VIỆC TÊN ĐỒ - THỊ - CHÍCH BÒ NHÀ TRỐN ĐI

Tên tôi là Dương Văn Thiêm Cai-Mé - Nicolas ở BANAMAL Vinh (Annam) xin có lời bi cáo để bà con bà họ được biết rằng:

Nguyên cách đây hơn hai tháng về tới, tôi ở Đố-Thị-Chích, vì việc bất bình trong gia đình, có lẽ nhà ra đi. Trong khi làm việc, tôi có nghĩ cho bà Trần Đăng Hoàn, tên là Thị Tuyết tức Bạch-Tuyết để vợ tôi đi, và tôi có hứa bà ở lại Nam An Vinh. Vì thế mà các báo để báo phần đóng tin này vì chúng ảnh hưởng - bị báo để làm hại danh dự bà Trần-Đăng-Hoàn. Vì bà Trần-Đăng-Hoàn ở ở thành phố Hanoi, nên bà đã đến đưa hiệu lại tôi ở tòa thị xã Vinh về tội vụ này.

Nhưng nay tôi ra bà Trần Đăng Hoàn không có con thiệp gì về việc vụ tôi, tên Đố-Thị-Chích bỏ nhà trốn đi, người đã xin tôi ông bà Trần Đăng Hoàn trước mặt quan Tòa và dân tiền phi tôi.

Vậy xin ông bà này để chỉ chính những bài và ảnh đã đăng ở các báo trong đó nói đến danh dự bà Trần Đăng Hoàn.

Xin bà con biết cho rằng bà Trần Đăng Hoàn và con cháu toàn phẩm gia.

DƯƠNG-VĂN-THIỆM

Biên chứng duy vật luận

«Biên chứng duy vật luận». một quyển sách của Văn-hóa thư-xã ở Saigon xuất bản. Sách do ông Phạm-Văn-Điền soạn, khổ 15x18, dày 41 trang, giá mỗi quyển 0,30.

Sách lý tác giả theo học thuyết các nhà Văn hóa Tây phương, trước đó quan niệm về vật trí - tiếp tới luận về duy vật và duy tâm. So sánh bên nào là hợp với lịch sử tiến hóa của loài người v.v. ... Đoạn sau lại bàn về hiện-chứng-pháp ứng dụng vào việc đời, có đem nhiều lý dụ rõ ràng.

Tóm lại, quyển sách tuy nhỏ mà có ích cho kẻ muốn lần chơn vào rừng triết học.

Vậy bản báo xin đề lời cảm ơn tác giả để giới thiệu, và giới thiệu cùng độc giả.

T. D.

KHÊ - KỶ

Tìm bán cao lưu trữ các thực phẩm để được nhiều lợi khách - kha ngoại là ngon

Nguyên hồi trước, chúng tôi mở tiệm Dừa và ở đường Gia Long, số nhà 27, mong nhờ quý khách có lòng chiếu cố, sự buôn bán cũng có đôi phần hưng thịnh. Nhưng sau vì có việc cần nên phải về Tân trong một ít lâu, chúng tôi bán tiệm Dừa lại cho người khác rồi, vậy công việc họ làm, chúng tôi không chịu trách nhiệm. Xin có lời bi cáo để các người biết rõ. Vì nay chúng tôi lại mở riêng một tiệm bán đồ mèn mèn, hết lòng làm cho các người khách có lòng chiếu cố, xin mời các

KHÊ - KỶ

số nhà 157, đường Paul-Bert, HUẾ

Chúng tôi xin trân trọng có lời đề tạ trước.

KHÊ - KỶ

Chà nhận kính cáo

CHO KRÓN QUYỀN SÁCH Người và Ma

Quyển sách nhỏ dày 62 trang, thiết chuyện một chàng thanh niên kết bạn với ma. Nhờ hồn ma đặc biệt khi lên cung trăng, khi viếng cảnh người chết, rồi rồi dần dần là Thiên-đàn là Địa-ngu. Người chết rồi đi đâu, ở vào cảnh nào, có tới bị hành phạt làm sao. Các làm chuyện lý kỳ huyền bí, xem quyển sách này rồi, không hiểu sao một cách thần và viếng được một Địa-ngu. Sách này cho không cho những vi sao như một mẹo thuật huyền diệu.

Thủ: dân (Cổ Hán) giá 0,10

Thủ: Chi-Linh giá 0,10, trị con nít Hong và Ban.

Thủ: Hồ (Đào-Đôn) giá 0,10.

Thủ: Hồ (Nhánh-Mai) giá 0,10 và các mẹo thuật huyền diệu.

Khắp nơi có bán và có cho sách.

HUẾ DO SỞ VIỄN-ĐẾ

11, Quai de la Suisse

CON NIT ĐAU BAN THUỐC NÓNG VÀ BAN

CHÍ - LINH

HIỆU NHÀ CHU-MAI

Trị bệnh đau và nóng lạnh, riêng cho trẻ con đáng (hàng số công), giá 0,10

Thủ: Chi-Linh giá 0,10, trị con nít Hong và Ban.

Thủ: Hồ (Đào-Đôn) giá 0,10.

Thủ: Hồ (Nhánh-Mai) giá 0,10 và các mẹo thuật huyền diệu.

Khắp nơi có bán và có cho sách.

HUẾ DO SỞ VIỄN-ĐẾ

11, Quai de la Suisse

CON NIT ĐAU BAN THUỐC NÓNG VÀ BAN

CHÍ - LINH

HIỆU NHÀ CHU-MAI

Trị bệnh đau và nóng lạnh, riêng cho trẻ con đáng (hàng số công), giá 0,10

Thủ: Chi-Linh giá 0,10, trị con nít Hong và Ban.

Thủ: Hồ (Đào-Đôn) giá 0,10.

Thủ: Hồ (Nhánh-Mai) giá 0,10 và các mẹo thuật huyền diệu.

Khắp nơi có bán và có cho sách.

HUẾ DO SỞ VIỄN-ĐẾ

11, Quai de la Suisse

CON NIT ĐAU BAN THUỐC NÓNG VÀ BAN

CHÍ - LINH

HIỆU NHÀ CHU-MAI

Trị bệnh đau và nóng lạnh, riêng cho trẻ con đáng (hàng số công), giá 0,10

Thủ: Chi-Linh giá 0,10, trị con nít Hong và Ban.

Thủ: Hồ (Đào-Đôn) giá 0,10.

Thủ: Hồ (Nhánh-Mai) giá 0,10 và các mẹo thuật huyền diệu.

Khắp nơi có bán và có cho sách.

HUẾ DO SỞ VIỄN-ĐẾ

11, Quai de la Suisse

CON NIT ĐAU BAN THUỐC NÓNG VÀ BAN

CHÍ - LINH

HIỆU NHÀ CHU-MAI

Trị bệnh đau và nóng lạnh, riêng cho trẻ con đáng (hàng số công), giá 0,10

Thủ: Chi-Linh giá 0,10, trị con nít Hong và Ban.

Thủ: Hồ (Đào-Đôn) giá 0,10.

Thủ: Hồ (Nhánh-Mai) giá 0,10 và các mẹo thuật huyền diệu.

Khắp nơi có bán và có cho sách.

HUẾ DO SỞ VIỄN-ĐẾ

11, Quai de la Suisse

CON NIT ĐAU BAN THUỐC NÓNG VÀ BAN

CHÍ - LINH

HIỆU NHÀ CHU-MAI

Trị bệnh đau và nóng lạnh, riêng cho trẻ con đáng (hàng số công), giá 0,10

Thủ: Chi-Linh giá 0,10, trị con nít Hong và Ban.

Thủ: Hồ (Đào-Đôn) giá 0,10.

Thủ: Hồ (Nhánh-Mai) giá 0,10 và các mẹo thuật huyền diệu.

Khắp nơi có bán và có cho sách.

HUẾ DO SỞ VIỄN-ĐẾ

11, Quai de la Suisse

CON NIT ĐAU BAN THUỐC NÓNG VÀ BAN

CHÍ - LINH

HIỆU NHÀ CHU-MAI

Trị bệnh đau và nóng lạnh, riêng cho trẻ con đáng (hàng số công), giá 0,10

Thủ: Chi-Linh giá 0,10, trị con nít Hong và Ban.

Tình hình Trung hoa

Quảng-tây đã lập quân chính-phủ

Quảng-tây, 20-8. - Quảng-tây đã lập quân chính-phủ, lấy Tôn Nhân làm chủ tịch, Thái Đình Khải và Bạch cũng lấy làm phó. Quảng-tây đã lập quân chính-phủ, lấy Tôn Nhân làm chủ tịch, Thái Đình Khải và Bạch cũng lấy làm phó.

Từu cộng

Quảng-tây, 20-8. - Lý Tôn Nhân chỉ định Tôn Nhân làm chủ tịch quân chính-phủ, lấy Tôn Nhân làm chủ tịch, Thái Đình Khải và Bạch cũng lấy làm phó.

Người Triều-tiên tấn phá lãnh-sự quân Nhật ở Thượng-hải

Shanghai, 20-8. - Các quân Triều-tiên tấn phá lãnh-sự quân Nhật ở Thượng-hải.

«Biên chứng duy vật luận»

«Biên chứng duy vật luận». một quyển sách của Văn-hóa thư-xã ở Saigon xuất bản. Sách do ông Phạm-Văn-Điền soạn, khổ 15x18, dày 41 trang, giá mỗi quyển 0,30.

KHÊ - KỶ

Tìm bán cao lưu trữ các thực phẩm để được nhiều lợi khách - kha ngoại là ngon

KHÊ - KỶ

số nhà 157, đường Paul-Bert, HUẾ

KHÊ - KỶ

Chúng tôi xin trân trọng có lời đề tạ trước.

KHÊ - KỶ

Chà nhận kính cáo

KHÊ - KỶ

Chà nhận kính cáo

KHÊ - KỶ

Chà nhận kính cáo

VIỆC TRONG NƯỚC

Một cây đại thụ mục nên đốn đi

HUẾ. - Cây đại thụ mục nên đốn đi, một cây đại thụ, mục nên đốn đi, một cây đại thụ, mục nên đốn đi.

Lời dẫn kêu trẻ

THUẬN-THIỆN. Chúng tôi kêu trẻ, lời dẫn kêu trẻ, lời dẫn kêu trẻ.

Vụ phạt lệ đời

(Đã bị phạt phần mình lại phạt thay cho kẻ khác)

PHAN-RÍ.

Một rồi ở Chợ mới có chuyện bị phạt lệ, xin thuật dưới đây.

VỀ TIN «BẮT TẠO BỊ TẮT»

VINH. - Tin «Bắt Tạo Bị Tắt», về tin «Bắt Tạo Bị Tắt», về tin «Bắt Tạo Bị Tắt».

Tổng Cục Lâm sản có trường ngôi chẳng?

NGHỆ-AN. - Trường ngôi chẳng, Tổng Cục Lâm sản có trường ngôi chẳng?

Đính chính

QUẢNG-BÌNH. - Về tin «Mượn trái quả để làm ơn kiêu kiêu» đăng 7. D. số 950, ngày 31. Auct, nói Trần thị Sâm

Đính chính

QUẢNG-BÌNH. - Về tin «Mượn trái quả để làm ơn kiêu kiêu» đăng 7. D. số 950, ngày 31. Auct, nói Trần thị Sâm

Đính chính

QUẢNG-BÌNH. - Về tin «Mượn trái quả để làm ơn kiêu kiêu» đăng 7. D. số 950, ngày 31. Auct, nói Trần thị Sâm

Đính chính

QUẢNG-BÌNH. - Về tin «Mượn trái quả để làm ơn kiêu kiêu» đăng 7. D. số 950, ngày 31. Auct, nói Trần thị Sâm

QUẢNG-NGÀI.

Thường, thường những người có óc đẹp hay có tay đi con đường quan lộ thuộc về nhà quê, thì ít mang lợi và nhiều (từ khi đi nơi thành thị)

Ngày 12-8-30, quan Một của Cầu

đi ra từ Đông hồ nước, ngồi trong xe hơi với một người lái và một người lái, đến hồ làng Diên niên (Đông hồ) bắt 3 cái cá, một cái là cá chép, một cái là cá rô, một cái là cá rô phi.

Ngày 12-8-30, quan Một của Cầu

đi ra từ Đông hồ nước, ngồi trong xe hơi với một người lái và một người lái, đến hồ làng Diên niên (Đông hồ) bắt 3 cái cá, một cái là cá chép, một cái là cá rô, một cái là cá rô phi.

Ngày 12-8-30, quan Một của Cầu

đi ra từ Đông hồ nước, ngồi trong xe hơi với một người lái và một người lái, đến hồ làng Diên niên (Đông hồ) bắt 3 cái cá, một cái là cá chép, một cái là cá rô, một cái là cá rô phi.

Ngày 12-8-30, quan Một của Cầu

đi ra từ Đông hồ nước, ngồi trong xe hơi với một người lái và một người lái, đến hồ làng Diên niên (Đông hồ) bắt 3 cái cá, một cái là cá chép, một cái là cá rô, một cái là cá rô phi.

Ngày 12-8-30, quan Một của Cầu

đi ra từ Đông hồ nước, ngồi trong xe hơi với một người lái và một người lái, đến hồ làng Diên niên (Đông hồ) bắt 3 cái cá, một cái là cá chép, một cái là cá rô, một cái là cá rô phi.

Ngày 12-8-30, quan Một của Cầu

đi ra từ Đông hồ nước, ngồi trong xe hơi với một người lái và một người lái, đến hồ làng Diên niên (Đông hồ) bắt 3 cái cá, một cái là cá chép, một cái là cá rô, một cái là cá rô phi.

Ngày 12-8-30, quan Một của Cầu

đi ra từ Đông hồ nước, ngồi trong xe hơi với một người lái và một người lái, đến hồ làng Diên niên (Đông hồ) bắt 3 cái cá, một cái là cá chép, một cái là cá rô, một cái là cá rô phi.

Ngày 12-8-30, quan Một của Cầu

đi ra từ Đông hồ nước, ngồi trong xe hơi với một người lái và một người lái, đến hồ làng Diên niên (Đông hồ) bắt 3 cái cá, một cái là cá chép, một cái là cá rô, một cái là cá rô phi.

Ngày 12-8-30, quan Một của Cầu

đi ra từ Đông hồ nước, ngồi trong xe hơi với một người lái và một người lái, đến hồ làng Diên niên (Đông hồ) bắt 3 cái cá, một cái là cá chép, một cái là cá rô, một cái là cá rô phi.

Ngày 12-8-30, quan Một của Cầu

đi ra từ Đông hồ nước, ngồi trong xe hơi với một người lái và một người lái, đến hồ làng Diên niên (Đông hồ) bắt 3 cái cá, một cái là cá chép, một cái là cá rô, một cái là cá rô phi.

Ngày 12-8-30, quan Một của Cầu

đi ra từ Đông hồ nước, ngồi trong xe hơi với một người lái và một người lái, đến hồ làng Diên niên (Đông hồ) bắt 3 cái cá, một cái là cá chép, một cái là cá rô, một cái là cá rô phi.

Ngày 12-8-30, quan Một của Cầu

đi ra từ Đông hồ nước, ngồi trong xe hơi với một người lái và một người lái, đến hồ làng Diên niên (Đông hồ) bắt 3 cái cá, một cái là cá chép, một cái là cá rô, một cái là cá rô phi.

Ngày 12-8-30, quan Một của Cầu

đi ra từ Đông hồ nước, ngồi trong xe hơi với một người lái và một người lái, đến hồ làng Diên niên (Đông hồ) bắt 3 cái cá, một cái là cá chép, một cái là cá rô, một cái là cá rô phi.

Ngày 12-8-30, quan Một của Cầu

đi ra từ Đông hồ nước, ngồi trong xe hơi với một người lái và một người lái, đến hồ làng Diên niên (Đông hồ) bắt 3 cái cá, một cái là cá chép, một cái là cá rô, một cái là cá rô phi.

Ngày 12-8-30, quan Một của Cầu

đi ra từ Đông hồ nước, ngồi trong xe hơi với một người lái và một người lái, đến hồ làng Diên niên (Đông hồ) bắt 3 cái cá, một cái là cá chép, một cái là cá rô, một cái là cá rô phi.

Ngày 12-8-30, quan Một của Cầu

đi ra từ Đông hồ nước, ngồi trong xe hơi với một người lái và một người lái, đến hồ làng Diên niên (Đông hồ) bắt 3 cái cá, một cái là cá chép, một cái là cá rô, một cái là cá rô phi.

Ngày 12-8-30, quan Một của Cầu

đi ra từ Đông hồ nước, ngồi trong xe hơi với một người lái và một người lái, đến hồ làng Diên niên (Đông hồ) bắt 3 cái cá, một cái là cá chép, một cái là cá rô, một cái là cá rô phi.

Ngày 12-8-30, quan Một của Cầu

đi ra từ Đông hồ nước, ngồi trong xe hơi với một người lái và một người lái, đến hồ làng Diên niên (Đông hồ) bắt 3 cái cá, một cái là cá chép, một cái là cá rô, một cái là cá rô phi.

Ngày 12-8-30, quan Một của Cầu

đi ra từ Đông hồ nước, ngồi trong xe hơi với một người lái và một người lái, đến hồ làng Diên niên (Đông hồ) bắt 3 cái cá, một cái là cá chép, một cái là cá rô, một cái là cá rô phi.

BEBE HOLLANDAIS
LAIT LI
FRIESLAND

Mẫu cho trẻ em đang học nghề, hãy mua sữa đặc ngọt có đường hiệu «MÈ BÔNG CON» (Bébé Hollandais) mà dùng. Chất sữa thượng hạng, làm riêng cho trẻ em và trẻ sơ sinh. Sữa «MÈ BÔNG CON» (Bébé Hollandais) thế cho sữa hiệu «LE GOSSER» - giá trị sữa vẫn không đổi, nhưng thay cái nhãn mà thôi.

ĐẠI LÝ:
ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES
HUẾ - TOURANE - QUINHON

BÁ = TƯỞC MÔNG = THỂ = TÔN

(LE COMTE DE MONTE-CRISTO)
PHÁP QUỐC LỊCH SỬ TIỂU THUYẾT

Tác giả: Alexandre Dumas Số 78 Dịch giả: Nam-Son

Người kỳ công hai người nữa đi tới trước mặt Phô-răng. Phô-răng không trả lời, chỉ rút khăn tay ra đưa cho người lên tiếng mới kia.

Người này cũng không nói năng gì hết, cầm khăn, «bằng» mắt Phô-răng, bằng một cách rất cẩn thận; bằng xong, còn buộc Phô-răng phải cúi xuống.

Phô-răng thờ.

Thở rồi người kia đi trước, hai người đi theo mỗi người cầm một cánh tay Phô-răng giắt theo sau.

Đi đầu chừng ba chục bước, chẳng nghe mùi gì thơm mát, và tự nhiên biết rằng người ta giắt chúng đi qua trước đồng lúa gần bên; đi thêm sáu chục năm mươi bước nữa, hẳn là đi về phía mà người ta không cho Ghê-ta-nô đi trước kia: bây giờ chúng mới hiểu vì sao người ta không cho đi về phía ấy. Đi tới nữa, chúng nghe một tiếng rúc, và khi trời tối, âm thanh rúc; sau cùng chúng nghe một tiếng rúc trên một tấm lụa dày và mịn; hai người giắt chúng đứng thì thấy chúng, im một hồi. Rồi thỉnh thoảng có tiếng nói tiếng Pháp rất đĩnh có giọng thì lại giọng ngoại quốc.

«Cao ông, ông có ở đây không tay của ông xuống»
Phô-răng không chờ nói hai lần, lập tức giật khăn tay xuống,

và thấy mình đứng trước trước mặt một người chừng 35, 40 tuổi, béo và phục người Tuy-ni-đi: mũ đỏ, áo dạ đen thêu vàng quần màu huyết đỏ và rộng, «ghê» một màu và cũng thêu vàng như áo, dây vàng, một cái dây bằng hồng eca-so-mia: nít một lưỡi lê nhọn vào lưng.

Người kỳ mặt có hơi méo nhưng tuyệt đẹp: mắt sáng, mũi cao, râu trắng như ngọc và nhô bộ râu đen càng thêm nổi lên nữa.

Người nhỏ thỏ mà đến đây, tay chom cứng thanh nhả.

Đầu mà Phô-răng lấy làm lạ hơn hết là bàn ghế chúng trong phòng đó đẹp một cách không thể tưởng tượng được. Bốn vách có phủ một lớp vải đỏ lợt và thêu vàng. Trong góc phòng có một cái bàn trên đưng những gương, những lưỡi lê bằng bạc và cán bằng ngọc. Trên trên có treo cái đèn chái Vo-ni-đơ, bình dâng và màu sắc rất đẹp. Dưới nền, trải tấm thảm Tây-kỳ mịn mượt. Nơi cái cửa mà Phô-răng đi vào có treo màn. Ở điện

với cửa kỳ có cái cửa đi vào phòng trong. Phòng này sáng rực.

Chủ nhà để cho khách đứng ngắm nghía những đồ đạc kỳ một hồi rồi mới bắt đầu nói chuyện:

«Tôi xin lỗi ông, vì để bắt buộc ông phải chịu bị mất mà vào đây; ông nên biết cho rằng chúng tôi thường hay bỏ nhà đi xa, nếu ai biết được chỗ này, tất không khỏi vào khám phá; tôi không sợ mất đồ đạc, tôi chỉ sợ không có nơi mà sống riêng người thiên hạ trong giây lát. Bây giờ tôi xin hết sự làm cho ông quên đến phiên sự, tôi xin hiến cho ông bữa ăn sáng chỗ này mà chắc ông không tưởng có ở chốn này.

Phô-răng trả lời:

«Thưa ông, có gì đó mà tôi với phải. Muốn vào những nơi này thì đẹp để thì phải chịu bị mất, là sự thường; xem như Ba - un trong truyện Hay-gô-nô đó. Và chẳng, xem những điều ông bày ra đó không khác gì xem tiếp truyện «Hạt giống của một đêm», tôi rất lấy làm khoái thích.

«Tôi có thể nói với ông như Lay-que-Luyt: nếu tôi biết trước rằng ông đến chơi thì tôi sẽ sắp đặt từ từ từ từ. Nhưng ông sắp thành linh... Thôi để mời ông cùng ăn tối cho vui. A-ly, dọn ăn đi xong chưa?»

«Lên đi, một tên mọi đom thuê thuê và tên bộ đồ trắng ở phòng trong đã mang nước ra làm đẹp mọi chỗ có qua phòng ă».

Chủ nhà bèn nói với Phô-răng:

«Bây giờ, không rõ ông có đồng ý với tôi không, chờ tôi xem sự ngồi đối diện nhau trong hai ba giờ đồng hồ mà không biết tên họ hoặc chức phẩm mà gọi nhau, thì thật là thú vị. Hồi tên họ và chức phẩm thì chúng như bất nhả, vậy xin ông chọn tiếng gọi gì đó để nói chuyện cho dễ. Còn tôi, người ta quen gọi tôi là thầy thì Xim-ba.

«Bây giờ đây tôi chỉ còn thiếu có một ngọn đèn mà gì đó nữa là ở vào địa vị A-la-danh trong truyện «Mặt người và mặt đêm», vậy ông có gọi tôi là A-la-danh đi cũng được.

«Vâng, ông A-la-danh, ông đừng nghe nói bữa ăn để sẵn sàng rồi chờ? Xin ông chịu phiền bước vào phòng ăn; tôi xin đi trước để dẫn đường.

Nói đoạn Xim-ba đứng dậy khoát màn đi vào.

Phô-răng đi theo sau, mỗi bước mỗi thấy thêm những đồ lạ mắt; trên bàn ăn đầy những thứ cao lương mỹ vị mà lại sắp đặt một cách rất đẹp mắt. Nhìn kỹ trên bàn ăn rồi, Phô-răng lại đưa mắt khắp chung quanh mình chẳng. Phòng ăn này cũng không kém gì phòng khách, toàn bằng đá cẩm thạch, với những ghế bàn xưa chạm trổ rất quý; hai đầu phòng có hai cái tượng người đối tượng cũng quá chừng đẹp. Trong các cái tượng kia chúng thấy những trái cây: nào là thơm Xi-xin, nào là lựu Ma-la-ga, nào là cam đào Ba-lô-a, nào là táo Pháp, chái là Tuy-ni.

Còn bữa ăn tối kỳ gồm có một con chim trĩ quay, mấy con chim sáo dáo Cọt-xô xấy tròn chung

quanh, lớn phi thường v.v... Chén giữa các đĩa bàn, có đĩa nhỏ đựng các thứ đồ gia vị.

Đĩa đựng đồ ăn kỳ toàn bằng bạc sáng chói, còn đĩa đựng lấy đồ ăn thì bằng sành «Nhật bản»

Phô-răng đưa hai mắt để thử mình tinh hay là mê.

Chỉ có một mình A-ly đứng hầu, khách nhìn nó và khen: «Chà, bữa ăn vừa trả lời!»

«Phải, nó trung thành và siêng năng lắm. Nó ham sống mà lại được tôi trừu sống cho nên nó biết ơn tôi...»

A-ly lại gần chỗ nó, nâng tay chào nó lên mà hôn.

Phô-răng hỏi:

«Thưa ông Xim-ba, nhân chuyện gì mà ông làm việc nghĩa đó?»

Xim-ba trả lời:

(Còn nữa)

